

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ
«СТРАХУВАННЯ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»*

Освітньо-професійна програма *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *Ради спеціальностей 071 «Облік і оподаткування» (D1 Облік і оподаткування) та 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок) галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (D Бізнес, адміністрування та право)*

«26» листопада 2025 р. протокол №2

Реєстраційний номер в навчальному відділі

K18-01/2025-26

1. Загальна інформація

Кафедра: фінансів, обліку та аудиту

Викладач: **Маркова Тетяна Дмитрівна**,
доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту, кандидат
економічних наук,

Профайл

Контакти:

тел: 048-7124275

e-mail: markova.tetiana17@gmail.com

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 5 семестрі

Кількість: кредитів – 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	60	30	30
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна - 60		Заочна - 100

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Страховання» свідчить, що роль страхування як одна з найважливіших передумов безпечної життєдіяльності окремої людини, сім'ї, підприємства, суспільства в цілому безперервно зростає. Страхування стає не тільки життєво необхідним для подальшого розвитку української економіки, але й перетворюється на привабливий бізнес, в якому багато молодих фахівців можуть зробити успішну кар'єру. Утім без вивчення страхової справи, його фінансових, економічних і технологічних особливостей, без отримання спеціальної підготовки цей бізнес не буде успішним.

Освітній компонент «Страховання» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Електронний документообіг», «Бухгалтерський облік і контроль фінансових операцій», «Гроші та кредит».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – опанування здобувачами вищої освіти базових знань, формування їхніх умінь з теорії страхування, ознайомлення з галузями і видами страхування, механізмом і принципами страхування, економічними, правовими та організаційними основами страхової справи.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Страховання» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та освітньо-професійній програмі «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розрахувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1. Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи страхування та страхового ринку			
1	Економічна природа страхування та його роль у ринковій економіці (Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Виникнення та етапи розвитку страхування. Місце страхування в системі економічних категорій. Поняття і функції страхування. Принципи страхування. Роль страхування)	2	0,5
2	Класифікація страхування (Поняття класифікації, її наукове та практичне значення. Ознаки класифікації: історичні, економічні, юридичні. Класифікація за рівнем свободи волевиявлення страхувальника. Класифікація за спеціалізацією страховика. Класифікація за предметом договору страхування. Галузі страхування. Види страхування. Класифікація за статусом страхувальника. Класифікація за родом небезпеки)	2	0,5
3	Страхові ризики та їх оцінка (Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Управління ризиком. Види ризиків. Визначення страхового ризику. Оцінка ризику та визначення доцільності його страхування. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів)	2	0,5
4	Характеристика становлення та розвитку страхового ринку. Страховий маркетинг (Поняття страхового ринку. Структура страхового ринку. Роль посередників: страхових агентів і брокерів. Стан та перспективи розвитку страхового ринку України. Сутність і завдання страхового маркетингу. Страхова послуга і страховий продукт з позицій маркетингу. Страховий договір)	2	0,5
5	Страхова організація (Страхова компанія як основний суб'єкт страхового ринку, її організаційні форми. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Ресурси страховика. Структура страхових компаній. Управління страховою компанією. Страхові об'єднання та їхні функції)	2	1
6	Державне регулювання страхової діяльності (Необхідність регулювання страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю. Ліцензування страховиків та контроль за їхньою діяльністю)	2	1
Змістовний модуль 2. Економічний механізм особистого, майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховування та співстрахування			
7	Особисте (особове) страхування (Страхування життя та його основні види. Програми страхування життя. Страхування пенсій (ренти). Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Окремі види обов'язкового особистого страхування. Добровільне індивідуальне і колективне страхування від нещасних випадків. Медичне страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Умови обов'язкового медичного страхування. Добровільне медичне страхування)	4	1

8	Страховання майна (Страховання майна юридичних осіб. Особливості страхування сільськогосподарських підприємств. Страховання технічних ризиків. Страховання фінансово-кредитних ризиків. Страховання транспортних засобів. Страховання вантажів. Страховання майна громадян)	2	1
9	Страховання відповідальності (Страховання відповідальності та його види. Страховання цивільної відповідальності власників транспортних засобів. Страховання цивільної відповідальності перевізника. Страховання професійної відповідальності. Страховання відповідальності роботодавців. Страховання відповідальності товаровиробників за якість продукції. Страховання відповідальності за забруднення довкілля)	2	1
10	Перестраховання та співстраховання (Сутність, теоретичні основи перестраховання. Методи перестраховання. Форми проведення перестраховальних операцій. Співстраховання та механізм його застосування)	2	1
Змістовний модуль 3. Фінансові результати страхової діяльності та умови забезпечення фінансової надійності страховика			
11	Доходи, витрати та прибуток страховика (Склад доходів страховика. Витрати страховика: їхній склад та економічний зміст. Прибуток страховика. Оподаткування страхових організацій)	4	1
12	Фінансова надійність страхової компанії (Поняття фінансової надійності страховика. Фінансові методи забезпечення надійності страхової компанії. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення. Інвестиційна діяльність страховика)	4	1
Разом за ОК:		30	10

5.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Усне та тестове опитування за темою «Економічна природа страхування та його роль у ринковій економіці»	2	0,5
2	Усне та тестове опитування за темою «Класифікація страхування»	2	0,5
3	Усне та тестове опитування за темою «Страхові ризики та їх оцінка»	2	0,5
4	Усне та тестове опитування за темою «Характеристика становлення та розвитку страхового ринку. Страховий маркетинг»	2	0,5
5	Усне та тестове опитування за темою «Страхова організація»	2	1
6	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Страхова організація»	2	1
7	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Особисте (особове) страхування»	2	1
8	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Страховання майна»	4	1
9	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Страховання відповідальності»	2	1
10	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Перестраховання та співстраховання»	2	1
11	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Доходи, витрати та прибуток страховика»	4	1
12	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Фінансова надійність страхової компанії»	4	1
Всього за ОК:		30	10

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами:	12	24
	Тема 1. Економічна природа страхування та його роль у ринковій економіці	1	2
	Тема 2. Класифікація страхування	1	2
	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінка	1	2
	Тема 4. Характеристика становлення та розвитку страхового ринку. Страховий маркетинг	1	2
	Тема 5. Страхова організація	1	2
	Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	1	2
	Тема 7. Особисте (особове) страхування	1	2
	Тема 8. Страхування майна	1	2
	Тема 9. Страхування відповідальності	1	2
	Тема 10. Перестраховування та співстраховування	1	2
	Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика	1	2
	Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	1	2
2.	Підготовка до практичних занять:	12	24
	Тема 1. Економічна природа страхування та його роль у ринковій економіці	1	2
	Тема 2. Класифікація страхування	1	2
	Тема 3. Страхові ризики та їх оцінка	1	2
	Тема 4. Характеристика становлення та розвитку страхового ринку. Страховий маркетинг	1	2
	Тема 5. Страхова організація	1	2
	Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності	1	2
	Тема 7. Особисте (особове) страхування	1	2
	Тема 8. Страхування майна	1	2
	Тема 9. Страхування відповідальності	1	2
	Тема 10. Перестраховування та співстраховування	1	2
	Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика	1	2
	Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії	1	2
3.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	36	52
	Всього	60	100

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *модульні контрольні роботи;*
- *тестування знань здобувачів з певних тем ОК;*
- *виконання і захист практичних робіт;*
- *усне опитування.*

Підсумковий контроль – *екзамен.*

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи страхування та страхового ринку		
Лекційний курс *	2	2
Практичні заняття*	18	18
Самостійна робота*	3	3
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 1	28	28
Змістовний модуль 2. Економічний механізм особистого, майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховування та співстрахування		
Лекційний курс *	2	2
Практичні заняття*	12	12
Самостійна робота*	3	3
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 2	22	22
Змістовний модуль 3. Фінансові результати страхової діяльності та умови забезпечення фінансової надійності страховика		
Лекційний курс *	2	2
Практичні заняття *	10	10
Самостійна робота*	3	3
Тест*	5	5
Всього за змістовний модуль 3	20	20
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Підсумковий контроль – екзамен**

26-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
20-25 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
16-19 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними умінями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-15 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, умінями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Контрольні заходи під час лекційного курсу (за один модуль) для денної та заочної форм навчання

<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Оцінка</i>
<i>1,5-2,0 балів</i>	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та аргументовані відповіді</i>	відмінно
<i>1,1 -1,4 балів</i>	<i>Присутність на лекціях, активна дискусія за темою лекцій та задовільні відповіді</i>	дуже добре
<i>0,6 – 1,0 балів</i>	<i>Присутність на лекціях та задовільні відповіді</i>	добре
<i>0,1-0,5 балів</i>	<i>Присутність на лекціях та незадовільні відповіді</i>	достатньо
<i>0</i>	<i>Відсутність на лекціях</i>	незадовільно

Практичне заняття (оцінювання одного заняття) для денної та заочної форм навчання

<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Оцінка</i>
<i>2,5-3,0 балів</i>	<i>Практична робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
<i>2,0 -2,4 балів</i>	<i>Практична робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
<i>1,0 – 1,9 балів</i>	<i>Практична робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
<i>0,5 – 0,9 балів</i>	<i>Практична робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
<i>0 – 0,4 балів</i>	<i>Практична робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Оцінка</i>
<i>4,0-5,0 балів</i>	<i>90 - 100 % правильних відповідей</i>	<i>відмінно</i>
<i>3,0 -3,9 балів</i>	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	<i>дуже добре</i>
<i>2,0 – 2,9 балів</i>	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	<i>добре</i>
<i>1,0 – 1,9 балів</i>	<i>35 – 59 % правильних відповідей</i>	<i>достатньо</i>
<i>0 – 0,9 балів</i>	<i>0-35 % правильних відповідей</i>	<i>незадовільно</i>

Самостійна робота (оцінювання для денної та заочної форм навчання)

<i>Бали</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Оцінка</i>
<i>2,5-3,0 балів</i>	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	<i>відмінно</i>
<i>2,0 -2,4 балів</i>	<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності</i>	<i>дуже добре</i>
<i>1,0 – 1,9 балів</i>	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	<i>добре</i>
<i>0,3 – 0,9 балів</i>	<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки</i>	<i>достатньо</i>
<i>0 – 0,2 балів</i>	<i>Самостійна робота не відпрацьована або дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: *Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.*

Практичні заняття: *виконання практичних робіт з наступним захистом їх результатів.*

Самостійна робота: *робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогії, оцінка, ілюстрація тощо).*

Тестування: *метод оволодіння лекційним матеріалом: онлайн -тестування.*

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Міжнародний страховий бізнес [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів друг. (магістр.) рівня вищ. освіти спец. 072 "Фінанси, банк. справа та страхування" / М. А. Дем'янчук, Н. Д. Маслій; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Економіко-правовий ф-т. — Одеса: Гельветика, 2024. — 178 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2892459>

2. Управління фінансовими ризиками [Електронний ресурс]: навч. посіб. для самостійного вивчення дисципліни за кредитно-модульною системою та дистанційною формою організації освітнього спец. 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" / Л. М. Хрящевська; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. — Миколаїв: Вид. Румянцева Г. В., 2022. — 359 с.: іл. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2244419>

3. Цифрова економіка. Криптовалюти [Текст]: навч. посіб. / Ю. Є. Кирилов, В. Г. Грановська, В. М. Крикунова та ін.; Херсон. держ. аграр. ун-т. — Херсон: Олді+, 2021. — 228 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2244419>

[w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2094622](https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2094622)

4. The (Near) Future of Central Bank Digital Currencies : Risks and Opportunities for the Global Economy and Society [Електронний ресурс] = (Близьке) майбутнє цифрових валют центрального банку: ризики та можливості для глобальної економіки та суспільства / edited by : N. Bilotta, F. Botti. — Bern ; New York : Peter Lang, [2021]. — 200 p. : online resource. — (Global politics and security ; Vol. 7). <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2048427>

5. The Japanese banking crisis [Електронний ресурс] = Японська банківська криза / Himino Ryozo. — Singapore : Palgrave Macmillan, 2021. — 121 p. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2234896>

6. Безпека банківських систем [Електронний ресурс] : навч. посіб. / П. С. Усік, К. О. Буравченко ; Центральнoукр. нац. техн. ун-т. — Кропивницький : ЦНТУ, 2022. — 194 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2134264>

7. Облік у банках [Електронний ресурс] : практ. посіб. / К. О. Утенкова ; Харків. нац. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Харків : ЦУЛ, 2021. — 176 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2166141>

8. Економічний ризик та його оцінка [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спец. "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньо-професійної програми "Фінанси і кредит" / А. В. Череп, А. П. Кущик ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2021. — 316 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2249918>

Додаткові:

1. Страхування : навчальний посібник / [Ситник Н. С., Сташишин А. В., Попович Д. В.]. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с.

2. Терещенко Т Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.

3. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

4. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>

5. Офіційний веб-портал Міністерства фінансів України <https://www.mof.gov.ua/uk>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#)

Викладач /ПІДПИСАНО/ Тетяна МАРКОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та аудиту

Протокол від *«01» вересня 2025 р. № 2*

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Наталія КУПРИНА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП *Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*
к.е.н., доцент

/ПІДПИСАНО/ Ольга ЄВТУШЕВСЬКА